šču »Penelko«, pred »Narodnim domom« je pa Sokol nastopil z javno telovadbo. Odhod iz Ljubljane je bil pozno zvečer. Pred odhodom je bila koroška mladina obdarovana z raznimi darili. Upamo, da so izletniki odnesli iz Ljubljane najprijetnejše spomine.

— **Izpit učne usposobljenosti za telovadbo na srednjih šolah** se vrši dne 9. decembra t. l. pri izpraševalni komisiji na vseučilišču v Zagrebu. Tovariši, ki nameravajo delati ta izpit, naj vložijo takoj tozadevne prošnje pri imenovani komisiji ali pri predsedniku te komisije dr. Franu Bučaru, Zagreb, Josipovac, ki daje tudi nadaljna pojasnila.

— **Mariborski šolski zavodi** so poverjeniku Verstovšku prav posebno pri srcu. Ni dolgo od tega, ko si je prav občutno opekel prste na mariborskem ženskem učiteljišču, pa sega že po drugem zavodu, ki mu ne da ne miru ne pokoja. Kakor poroča »Jutro« z dne 26. t. m., je dal Verstovšek nenadoma zapreti Legatov zasebni učni zavod, ne da bi gojenci napravili potrebnih izpitov, ki bi se morali vršiti te dni. Verstovšek utemeljuje svojo najnovejšo odredbo s tem, da se morajo ukiniti vsi zasebni učni zavodi. Naj bi že enkrat pričel Verstovšek pri samostanskih zavodih, ki jih je v Mariboru tudi nekaj!

— **Društvo učiteljev slovenskih obrtno nadaljevalnih šol**, ki med vojnim časom ni moglo delovati, je treba zopet oživeti in sklicati članstvo na občni zbor. — Pozvan od več strani, se obračam na interesirane tovariše, naj mi sporoče, kdaj in kje naj se vrši občni zbor. Žalec, dne 21./9. 1920. Fr. Pristovšek, t. č. odbornik.

— **Usposobljenostne preizkušnje za obče ljudske in za meščanske šole** s slovenskim ozir. s slovenskim in nemškim učnim jezikom se prično pri podpisani komisiji na državnem učiteljišču v Ljubljani v jesenskem roku 1920 dne 5. novembra 1920. Pravilno opremljene prošnje za pripust k preizkušnji naj se po šolskih vodstvih pravočasno predložé okrajnim šolskim svetom, da bodo najpoznele do dne 25. oktobra 1920 v rokah izpraševalne komisije. — Izpraševalna komisija za obče ljudske in za meščanske šole v Ljubljani, dne 15. septembra 1920.

— **Vojaška realka v Mariboru** se kakor znano opusti. Letos obstoja na zavodu samo še zadnji razred. Realka ima krasna učila, aparate in preparate, fizikalni in kemični laboratorij, ki bi zadostoval skoro za tehniško fakulteto. Kakor smo zvedeli, se vsa ta učila nameravajo še letos odposlati v Beograd za tamošnjo univerzo.

— **Nov akademski list**. V kratkem prične izhajati v Ljubljani »Vestnik jugoslov. napredne omladine iz Slovenije«. — List bo izhajal večkrat na mesec (po možnosti vsak teden) in si stavi nalogo, razbistriti razmere med omladino, vzdramiti jo iz brezčutne stagnacije do socijalnih in kulturnih vprašanj; politiko bo smatral kot znanost in jasno zavzemal svoje stališče proti vsemu, kar posega v visokoin srednješolsko življenje. — V to svrho se je konstituiral konzorcij (samo iz akademikov), ki bode list izdajal, urejeval in upravljal. Od vseh naprednih frijalnih organizacij in tovarišev po Sloveniji in od vse napredne javnosti pričakujemo prijaznega sodelovanja. Uredništvo in upravništvo »Vestnika« se nahaja v Ljubljani, Narodni dom, mala dvorana, kamor naj se pošiljajo vsi rokopisi in naročila.

— **Gospodinjska šola »Mladike« v Ptuju.** Ker nekatere gojenke zaradi prometnih težkoč še niso prišle, zato se začne teoretični pouk šele 4. oktobra t. l. — Do 3. oktobra se izjemoma še sprejemajo gojenke, ki so dovršile 16. leto. Gojenke, ki pridejo pred 4. oktobrom, so zaposlene s praktičnim gospodinjskim delom.

— **Mestno osnovno šolo** v Celju obiskuje letos 872 otrok. V slovenski deški šoli je 6 osnovnih razredov in tri sporednice, skupno 430 učencev. V treh razredih nemške šole je 91 učencev in učenk. Slovensko dekliško šolo obiskuje 351 deklic. Izmed vseh 872 otrok na obeh šolah je 283 otrok iz okoliškega rajona.

— **Tečaj živih jezikov** (francoščina, angleščina, italijanščina, nemščina, srbohrvaščina), s katerimi je pričel tovariš I. Jeras, dipl. iz francoščine v Bordeauxu, že lansko leto na I. mestni ljudski šoli (Komenskega ulica) se zopet prično 1. okt. istotam.

— **Študijsko leto 1920/21 na tehniški fakulteti** se prične v začetku oktobra in sicer II. in III. letnik v polnem obsegu izvzemši stroino-elektrotehniški oddelek. Za prvi letnik se bodo vršila predavanja radi pomanjkanja prostorov v početku le v skrčenem obsegu, v popolnem obsegu pa s 1. januarjem, ko bo otvorjeno lastno poslopje. III. letnik na stroino-elektro-tehniškem odelku se radi pomanjkanja kvalificiranih učnih moči za glavne strokovne predmete ne more otvoriti.

— **Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani** izreka tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so na kakoršenkoli način pripomogli, da se je 31. glavna skupščina tako lepo izvršila. Nadalje se srčno zahvaljuje pevskemu društvu Ljubljanski Zvon, ki je priredil brezplačno družbi v korist koncert. Končno se toplo zahvaljuje vsem darovalcem dobitkov in denarnih prispevkov.

— **„Šomašter“**, — čemu to, vi mladi tovariši? Vam li na tem izrazu ugaja milina jezika? Se li čutite pod tem nazivom za popularnejše? Naj nam kot psovka gotovih ljudi služi v to, da se ji sami privadimo? Je-li „šomašterska doba“ z zlatimi črkami vpisana v zgodovini razvoja šolstva in bedne učiteljske preteklosti? Prosim vas, varujte vsaj ono malo, kar imamo in pomnite, da „kdor zaničuje se sam...! — Sploh pa bi od učiteljstva pričakoval, da bode v čiščenju jezika drugim stanovom, zlasti najbližji okolici v vzgled in se tudi v najintemnejši družbi ne bode posluževalo takozvane domače govorice, polne grdih popačenk. Primer z vlaka: „Ti, jest s'm s'pa teto čist' drugoč „forštelala“. Pridejo drugi. „Bl sm se pomakn, sej se nauš nč anštekala.“ Vstopijo priprosti Goričani. Do ušes sem zarudel, tam učiteljice, tu neizobražen mladenič, — a govor kot blato ob snegu. Oprostite vi prvi in one druge! Josip Lapajne.

Razpisano je eno učno mesto na štirirazrednici v **Stični** v stalno namestitev. Prošnje je vložiti do 10. oktobra 1920 po predpisanem potu pri okr. šol. svetu v Litiji. — Dalje sta razpisani nadučiteljsko in učiteljsko mesto pri **Sv. Marjeti niže Ptuja.** Prošnje do 20. oktobra 1920 pri kr. šol. svetu pri Sv. Marjeti.

— **Kje so ustanove?** Lansko leto maja so bile razpisane vrtnarske ustanove, o katerih rešitev še od nikoder ni. — Zanima nas kje da so?

— **Delavnice za šolska učila.** Ministrstvo prosvete je poslalo v Prago svojega delegata, da prouči v Češkoslovaški delavnice za šolska učila, da bi se iste imeliale po češkem vzorcu tudi v naši državi.

Članarina in darila za učiteljski konvikt. Tov. Marija Kavčič, šolska ravnateljica v Idriji, 10 lir = **47 K.** Tov. Ivan Gantar, učitelj v Orehovici, **10 K.** — Hvala!

Neodrešena domovina.

— r **Slovenska gimnazija v Ajdovščini.** »Edinost« poroča, da je italijanska vlada sklenila premestiti slovensko gimnazijo iz Gorice v Ajdovščino.

— r **V goriškem šolskem okraju** je bilo otvorjenih spočetka 56 ljudskih šol (pred vojno jih je bilo 86), ob zaključku leta jih je bilo otvorjenih 75. Šolo je obiskovalo 10.432 otrok. Število učiteljstva je znašalo 142.

— r **Slovenska ljudska šola v Gorici.** Vpisovanje slovenskih šoloobveznih otrok v Gorici se je vršilo od 23. do 25. septembra. Otvoritev šole za Slovence je bila naznanjena s strani magistrata, tako da se otvori »anche delle classi con l'ingua d'insegnamento slovena«, to je »tudi **razredi** s slovenskim učnim jezikom«. Nič podrobnejšega, nič določenega! Slovenci v Gorici zahtevajo ljudsko šolo v pravem pomenu besede in le ne kak razred!

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjigarna „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Volilni red za Ustavotvorno skupščino. Priredil dr. Stefan Sagadin. 1920. Založila Tiskovna Zadruga v Ljubljani. 100 strani, cena 16 K, po pošti 1·20 K več. — Pravkar je izšel volilni red za Ustavotvorno skupščino. Priredil ga je dr. Stefan Sagadin, načelnik v ministrstvu za Konstituanto. Brošura ne obsega le volilnega zakona, marveč tudi prav lepo razlago o proporčni volitvi, o volitvah s kroglicami ter navodila, kako je razumeti vse druge volilne predpise. Brošura je potrebna za vsakogar, ki se zanima za volitve, zlasti jo morajo imeti županstva in drugi uradi, ki se bodo bavili z volitvami. Volilni red se naroča pri Tiskovni Zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6, pa tudi v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

— **Dr. Anton Breznik: Slovenski pravopis.** v Ljubljani 1920. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena 12 K. — Za Levčevim pravopisom je to prva knjiga, ki razpravlja obširnejše o glavnih pravilih iz našega pravopisja. Delo sicer ni obširno, a obsega mnogotero kleno zrno. Dodan je slovar tujk in tem slovensko nadomestilo z izrecnim namenom, da očistimo jezik vse nepotrebne tuje navlake. Knjižico toplo priporočamo v nakupovanje zlasti slov. učiteljstvu.

Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ je priredilo v pondeljek, 20 t. m., **II. komorni večer godalnega kvarteta Zika.** Gg. Rihard Zika (I. gosli), Karel Sancin (II. gosli), Ladislav Černy (vijola) in Ladislav Zika (čelo) so izvajali vse točke vzporeda s priznano točnostjo in s finim, umetniškim razumevanjem. Vsi štirje so umetniki - mojstri, ki obvladujejo svoje inštrumente z lahko eleganco, izvabljajo izpod loka kristalnočiste glasove in jih zlivajo v blagoglasno harmonijo. Od Beethovnovega C-moll-kvarteta pa tja do Griegovega G-moll-kvarteta — najlepše točke vzporeda — vse je bilo tako precizno izvajano, da jim mora biti glasbeno čuteč poslušalec iz dna duše hvaležen za prekrasni glasbeni užitek. Žal, da je dvorana v „Unionu“ prevelika za komorni kvartet posebno, če je skoraj do polovice prazna, kakor je bila ta večer. Ljubljansko „razumno“ občinstvo se je odlikovalo s svojo — odsotnostjo! —á—

Bob in Tedi. Dva neugnanca. Po John Habbertonovi knjigi: Helenina otročička slov. mladini po svoje povedal dr. Ivo Šorli. Ilustriral Anton Koželj. — Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani 1920. Broširana knjiga velja K 24, vezana K 30. — Slovensko mladinsko literaturo je obogatil dr. Ivo Šorli z jako lepo povestjo, ki opisuje porednost dveh amerikanskih bratov 5 letnega Boba in 3 letnega Tedija. Njihova mati je mnenja, da sta otroka dva angeljčka, v resnici pa sta škrateljčka, ki na vse mogoče načine nagajata ujcu Haronu. Da se bo otrokom knjiga še bolj prikupila, jo je okrasil A. Koželj z 20 slikami. Knjigo toplo priporočamo. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ul. 6., dobi pa se tudi v knjigarni Učiteljske Tiskarne v Ljubljani.

Narodno gospodarstvo. Izšlo je informativno Poročilo o vseslovenskem trgovskem shodu dne 11. aprila 1920 v Ljubljani. Uredil dr. Fran Windischer. Izdalo Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani. Tisk »Narodne Tiskarne«. Cena 12 K. Za šole, okr. uč. knjižice in učiteljstvo 6 K. Priporočamo delo prav toplo vsem krogom, ker podaja važne informacije o našem sodobnem trgovstvu.

Poziv tovarišem in tovarišicam!

Ljubljansko poverjeništvo Udruženja Jugoslovanskega učiteljstva v Beogradu pozivlje učitelje in učiteljice, ki bi hoteli vstopiti kot stalni poročevalci, v krog sotrudnikov „Učiteljskega Tovariša“, da prijavijo svoje pogoje poverjeništvu UJU v Ljubljani. Uredništvo potrebuje stalnih dopisnikov, ki bi bili vešči češkega, poljskega in drugih jezikov in bi bili voljni iz učiteljskih listov teh narodov prevajati informativne notice in članke, ki bi nas seznanjali z gibanjem učiteljstva in šolstva teh narodov izven Slovenije.

Poverjeništvo bo poskrbelo, da bodo stalni poročevalci prejemali vse liste, ki so jim za poročanje neobhodno potrebni, katere bodo v sporazumu z glavnim uredništvom določili. Podrobna programatična in tehniška navodila prejemajo od glavnega uredništva. Povračilo izdatkov se izvrši po dogovoru.

Poverjeništvo reflektira samo na one poročevalce, ki se zavežejo, da bodo stalno poročali listu, ki torej razpolagajo s potrebnim časom in voljo.

Udruženje Jugoslovanskega Učiteljstva v Beogradu. — Poverjeništvo v Ljubljani
Luka Jelenc, poverjenik. Rudolf Dostal, strokovni tajnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Božo R. v A.: Pride prihodnjič na vrsto. Hvala in pozdrav!

Za rezervni sklad UJU — Poverjeništvo Ljubljana. Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

LXII. izkaz.

Po **60 K:** Šolsko vodstvo na Polenšaku p. Juršinci. Darovali so po 20 K: Burja Ludovik, Štefka Finkova in Fink Tone — Polenšak. Po **30 K:** Irma Scheligova — Ptuj. Po **10 K:** Mavrič Petar — Azanja — Vlaški dol, Srbija. — Današnji izkaz **100 K.** Prej izkazanih **23.568 K.** Skupaj **23.668 K.**

Ivan Petrič.
Ljubljana, VII., Gasilska cesta št. 172.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Fran Marolt.
Last in založba UJU. — poverjeništva Ljubljana.
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Razpisi učiteljskih služb.

Na trirazrednici v Cvenu pri Ljutomeru se razpisuje v stalno nameščenje:
1. nadučiteljska služba (kat. veronauk),
2. služba učiteljice.

Pravilno opremljene prošnje je vložiti po predpisani službeni poti do dne

31. vinotoka 1920

pri krajnem šolskem svetu na Cvenu.

Okrajni šolski svet Ljutomer.
dne 22. septembra 1920.
Predsednik:
Dr. Peter Vavpotič.

Stb. 901/P.

Razpis službe.

Sv. Marjeta niže Ptuja. 6 razredna ljudska šola nadučiteljsko in učiteljsko mesto v stalno nameščenje.

Redno opremljene prošnje do

20. oktobra 1920

krajnemu šolskemu svetu pri Sv. Marjeti niže Ptuja.

Okrajni šolski svet v Ptuju.
dne 20. septembra 1920.
Za predsednika:
Flerè, s. r.

Štev. 215.

Razpis učiteljskih služb v okraju Gornjigrad.

1.) Rečica ob Savinji, štirirazrednica, mesto učitelja ali učiteljice.

2.) Nova Štifta, dvorazrednica, mesto nadučitelja in učiteljice (s prosto sobo).

3.) Ksaverij, trirazrednica, mesto učiteljice.

4.) Solčava, enorazrednica, mesto učitelja-voditelja.

Prošnje do 20. oktobra 1920 po predpisani službeni poti na dotični krajni šolski svet.

Okrajni šolski svet Gornjigrad v Celju, dne 20. septembra 1920.

Predsednik: **Žužek** s. r.

Važno! **Šolska vodstva** Nujno!
nabavijo najcenejše
peresa, svinčnike, radirke, papir in druge šolske potrebščine
pri veletrgovini
LUDOVIK ŠEF
Maribor, Prešernova ulica štev. 1.
Tovarniška zaloga papirja in pisalnega orodja.
Specijalna trgovina vseh pisarniških potrebščin
Brzojavi: Papiršef Maribor. Telefon 148.

Učiteljska knjigarna v Ljubljani
priporoča naslednje knjige:
Spisi Mišjakovega Julička. I.—VI. zv. — A. Rape: **Mladini.** I.—VI. zv. — R. Gangl: **Zbrani spisi.** I.—VI. zv. — J. Ribičič: **Vsem dobrim.** — J. Trost: **Moja setev.** — **F. Palnakovi spisi.** I. in II. zv. — Zvezek tu navedenih knjig stane vezan à 14 kron, elegantno vezan 16 kron.
J. Bučar: **Metuljar.** Broširan 14 kron. — P. Flerè: **Babica pripoveduje.** I. in II. zv. vezan à 7 kron. — Jan Baukart: **Marko Senjanin, slovenski Robinzon.** Broširan 14 kron, vezan 16 kron. — Dr. Mencej: **Kratka srbska gramatika in čitanka.** Cena K 10·80. — Henrik Podkrajšek: **Pomočniška izkušnja za rokodelske obrte.** Cena K 14·40.
Ročni zapisnik, obsega koledar, plače stalnega učiteljstva, na ljudskih in meščanskih šolah, draginjske doklade, službena doba, upokojitev, šolstvo v Sloveniji, kolkovno lestvico, poštni tarif. Cena izvodu za 100 učencev K 12·—, za 150 učencev K 14·—.
Šolski list. I. stop., 1. štev. pošla, I. stop., 2. štev. 5 kron. — II. „ 1. „ pošla, II. „ 2. „ 8 „ — III. „ 1. „ 6 kron, III. „ 2. „ 14 „
K. Wider: **Moje prvo berilo.** Sedmi natisk, 12 kron.